

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita S. Patricii, Hiberniæ Apostoli, Libri II.

Stanyhurst, Richard

Antverpiæ, 1587

Præfatio Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42741

9

PRÆFATIO

AD LECTOREM.

QUAM densis & ingloriis (beneuole Lector) Hiberniæ fama tenebris sit oppleta, vel hinc per facile intelligitur, quòd cū Laurentius Surius, spectatissimi ordinis spectatissimus monachus, Christianaq; vetustatis inuestigator acerrimus, omnes fere omnium gentiū illustriores Diuos, eorumq; antea actas vitas, diligentissimā peruestigatione conquisitas, diuersis voluminibus sit complexus: vnus tamen S. Patricius, cuius opera Deus opt. max. salutare Euangelij lumen Hibernis iam olim porrexit, in coaceruato hoc Sanctorum cœtu, si non prorsus silentio preteritur, saltem ad tactus deseritur. Quod si huius prætermissionis rationem subiici uolueris, quis aliud esse causæ reperiet, quàm inueteratam illam ignobilitatis fuliginem, quæ nimis diu Hibernicam nationem infuscavit. Nec enim Laurentius Surius, scriptor sanè quàm maximè industrius, ullius indiligentiæ cul-

A S pã te-

*pā tenetur, in cuius manus si nostrarū rerū ad-
 uersaria peruenissent, non minore industriā,
 D. Patricij vitā literis celebrasset, quā Fur-
 sei, Caidoci, Kiliani, Malachiae, Galli, Laurētij,
 Columbani, Brigidae, Dimpnæq; memoriā mo-
 numentis suis, cura & vigiliis elaboratis, con-
 secrarat. Nec veri quidē simile mihi videtur,
 Surium, praesertim tam insaturabilē librorū
 belluonē, non lectitauisse studiosē opusculū, de
 vita S. Patricij inscriptum, quod vulgò nomine
 venerabilis Bedae circūfertur. Atq; istud tamen
 ipsum libris suis, in cōmune collatis, SURIUS cō-
 prehendi non sine causā minimē voluit. Per-
 multa enim cum anili futilitate coniuncta, &
 nonnulla à veritate Euangelicā omnino alie-
 na hoc subditio opere continentur. Cūm igitur
 neminē, inter coeuos nostros scriptores, ha-
 ctenus viderim, suā curam atq; operā in huius
 rei pertractationē conferentem, par esse existi-
 maui, non nihil huic negotio tēporis impertire,
 & cōmemorabilem sanctissimi atq; integerri-
 mi Pontificis memoriā (quae iam nunc etiā do-
 mi, ob reticentiā posterorum, canescere incipit)
 posteritati, quibus rebus possum, quamprimum
 relinquere. Verū enim uerò aliqua hīc proponū-
 tur dumeta, quae me à suscepto itinere retarda-
 re videantur. Viuunt enim nonnulli in hac cō-
 munium*

munium temporū caligine, qui omnia humani ingenij tarditate, non diuinitatis potestate mentientes, maiorē rebus fidē non adiungunt, quā quas mundanis viribus confici posse credunt: apud quos in more positum est, cachinnos commouere, si qua de re fortē audiant, quae in eorum sensus, perfidia aggeribus obrutos oppletosq̄, velocius nō intret: ob eamq̄ causam omnia miracula, à religiosissimis historicis memoria posteritatiq̄ prodita, tanquam fictas fabulas, ex triuio, nullo certo auctore, abreptas, & superstitionis cæno perlitas, despiciatui ducūt. Alij rursus, mirabiliter morosi, statuunt, Diuorum famam celebrare nihil aliud esse, quā Numinis laudes verbis extenuare: & ideo idcirco celestium ciuium praeconia vel fastidiosè agnoscūt, vel insolenter adspernantur. Sed vt quendam interiectum inter hos medium teneremus cursum, mihi commodum visum esset, in huius libelli quasi propileo, satis facere posteriorum austeritati, & stupiditatem refellere superiorum, nisi me non fugisset, à multis doctissimis multa doctissima de his controuersis fuisse iam dudum disputata. Quoties Sanctorum laudibus studium nostrū dedicamus, toties Christi beneficia, in Calites collata, grato animo prosequimur. Nū igitur aliquid de Numinis maiestate est

te est

te est ademtum, si quidquam ad beatorum memoriam sit additum? An vitem laedis, dum palmitem laudas? Nihil quidem certè minus: cōtraq; diuinam gloriam magis efferimus, cum Dei amicos exquisitissimis verbis extollimus.

Ioan. 15, 1. *Act. 20, 35.* Nam cum ipse seruator dixerit, beatius esse magis dare, quàm accipere, ex eo planè perspicitur, quanta in donatâ gratiâ sit maiestas, cum in acceptâ tanta consistat dignitas? Quando rex Assuerus Mardocheum Iudæum eximius honoribus decorari imperabat, quæ eum tanta teneret amentia, ut crederet, nouo hoc beneficentia genere suam vel maiestatem lædi, vel auctoritatem adfligi, vel laudem minui, vel estimationem oppugnari, vel dignitatem violari: quinetiam gloriam suâ ex hac regali ac munifica liberalitate magis efflorescere rectissimè putauit: ideoq; ipse Amon, quem vnum ex intimis consiliariis rex habuit, seuerum ab Assuero mandatum accepit, Mardocheum torquatum, in equum sublatum, glorioseq; triumphantem antecedere, atque hoc eclogium magnâ & canorâ voce vicitim promulgare: Sic honorabitur, quemcunq. voluerit rex honorare. Ad eundem modum (ut cum minimis maxima cōferam) nihil de Numinis amplitudine Christiani detrahunt, qui Diuos, in calis perenniter

Apocalyp.
22, 5.

ter

ter regnantes, debitis laudibus in calū efferunt: cōtraq; hoc præconio orationem terminare merito atq; optimo iure possunt: Hoc honore con- dignus est, quē rex voluerit honorare. In re tam clarā & illustri nemo hæsitat, qui aliquem celestis dignitatus gustatum habet. Sed qui in humiles & contemtas terrenarum rerum sordes omnes suas cogitationes seruiliter abiicit, haud quaquam sanè mirandum est, si interna illa mentis acies, graui mole obtusa, hebescat, vsque eò, ut altiùs euolare, ac aliquam celestis claritatis speciem ante oculos, mundana lippitudine cæcatus, proponere prorsus nullo modo valeat: imò verò ex sua indignitate Dei filios terræ filius fingit. Quid enim? Tūne (cūm sis misellus homunculus, plumbeo quodam peccatorum pressu humili stratus) eorum laudes omnium gentium linguis atq; literis celebrari indignaberis, qui in angelorum cætu ac numero repositi cum angelis exæquantur? Qui ad cænam nuptiarum agni vocati^b sunt? Qui^c Christi claritatem vident? Qui^d cum eo in throno suo sedent? Qui^e eius adfessores in extremo iudicio erunt? Quos^f celestis pater honore cōplectitur? Quorum^g benefacta celebrari ad memoriã posteritatis sempiternam Sanctorum Dominus conceptis verbis præcepit? Quid arrogantius?

Ester 6,
10, 11.

^a Luc. 20,
36.

^b Apocal.
19, 11.

^c Ioan. 17,
24.

^d Apoc. 3, 2
^e Matth. 19

28.
1. Cor. 6, 5

Iudic. 14.
^f Ioan. 12,

26.
1. Reg. 2,

30.
^g Matth.

26, 13.

tius? Discussâ igitur hac caligine, obtutum no-
 strum, pro mortali conditione vite, in illo im-
 mortali splendore figamus, laudemusq; viros glo-
 riosos, & parentes nostros in generatione sua.
 Non enim timemus in hac re ne offendamus
 Dei iustitiam, cum patronam teneamus eius
 sententiam: qui etiam domesticos suos premio
 inexplicabili remunerat, atq; Maiestate suâ,
 humanum captum longissimis interuallis trās-
 grediente, per omnem aternitatem beat. Siqui-
 dem oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in-
 cor hominis adscēdit, quæ preparauit Deus iis,
 qui diligunt illum. Iam verò Diuorum miracu-
 la ad imperitæ plebeculæ ludibrium ponere, non
 dubito, quin ipsis pueris videatur esse puerile.
 Quid enim^a Sancti, sine Christo, possunt face-
 re? Dæmonia^b eiiciant; linguis loquatur nouis,
 serpentes tollant; pallio^c aquarum diuortia fa-
 ciant; oleum^d noua accretione coagmentent &
 amplificent; claudis^e gradiendi vim impertiāt;
 morbos per^f sudaria depellant; Etiam^g umbrâ
 egritudines abstergant; eos^h qui è vitâ excessere-
 runt; ad vitam reuocent; calumⁱ ne pluat, clau-
 dant; clausum^k vt pluat, aperiant; Solis umbrâ
 in horologio retrorsum decem gradibus redu-
 cant; Solem^m precipitantē sistant; Lunæ acces-
 sum retardent, ad extremumⁿ opera quæ Chri-
 stus

Eccles. 44, 1
 Ita August.
 alia tractās
 loquitur
 Serm. 27.
 de verbis
 Domini.

1. Cor. 2, 9.

^a Ioā. 15, 5.

^b Marc. 6,

13. & 16, 17.

Luc. 10, 17.

Act. 2, 6,

7, 8.

^c 4. Reg. 2,

8, 14.

^d 4. Reg. 4. 2

^e Act. 3, 6.

& 14, 9.

^f Act. 19, 12.

^g Act. 5, 15.

^h 4. Reg. 4,

35, & 13, 2.

Act. 9, 41,

& 10, 10.

ⁱ 3. Reg. 17, 1

Iaco. 5, 17,

18.

^k 3. Reg.

18, 41.

^l 4. Reg.

20, 11.

^m Ios. 10, 12

ⁿ Ioan. 14,

12.

stus facit, & ipsi faciant, & maiora horum fa-
 ciant. Quid tum inde? Num propriâ virtute?
 Nihil tam vanum. An in Christi nomine?
 apprimè verû. Nec enim solius Petri, sed San-
 ctorum omnium hæc oratio est: Viri Israëlita, Act. 3, 12.
 quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini,
 quasi nostra virtute aut pietate fecerimus hunc
 ambulare? Quibus testimoniis perspicuum ef-
 ficitur, Diuos esse riuulos, ab ipso capite Chri-
 sto arcessitos & ductos, eorumq; miracula ad ip-
 sum auctorem Deum referenda esse, qui est ^a mi-
 rabilis in sanctis suis. Si quis ^b autem videtur
 contentiosus esse, nos talem consuetudinem non
 habemus, neq. Ecclesia Dei, quæ Sponsi sui do-
 cumentis instituta, illius ^d gloriam alteri
 non dat, sed Dominum ^e in Sanctis eius lau-
 dat. Verum de hiis in presenti satis. Quare
 me ad meum munus, pensumq; reuocabo. Stul-
 tum etenim est ante historiam effluere, in ipsâ
 autem historiâ succingi.

^a P sal. 67,

16.

^b I. Cor. II,

16.

^c P sal. 44,

11.

^d 2. Cor. II, 2^d Isa. 42, 8.^e P sal. 150,

1.

2. Machab.

2, 33.